

Zdravotné postihnutie nie je prekážkou v prístupnosti na trh práce.

Občania sa zdravotným postihnutím majú rovnaké práva uchádzať sa o zamestnanie a zamestnať sa ako osoby bez zdravotného postihnutia.

Nemali by byť znevýhodňovaní len preto, že majú určité zdravotné obmedzenie.

Kto je občan so zdravotným postihnutím?

Občan so zdravotným postihnutím je občan uznaný za invalidného občana podľa § 71 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 40%).

Posudzovanie miery invalidity určuje sociálna poisťovňa na základe nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Nie je totožné s určením ťažkého zdravotného postihnutia, o ktorom rozhoduje úrad práce sociálnych vecí a rodiny. Pre účely zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím je rozhodujúce určenie miery poklesu vykonávať zárobkovú činnosť – invaliditu.

Na koho sa občan so zdravotným postihnutím môže obrátiť pri hľadaní zamestnania?

„Nechcem byť odkázaný na pomoc svojho okolia, príspevky od štátu, osamelý sedieť celý deň pred televízorom.
Chcem pracovať, byť finančne nezávislý, budovať si kariéru a pomáhať svojej rodine.“

Pri hľadaní zamestnania sa osoby so zdravotným postihnutím môžu obrátiť na úrady práce sociálnych vecí a rodiny v mieste svojho bydliska, agentúry podporovaného zamestnávania, organizácie občanov so zdravotným postihnutím, ktoré poskytujú takúto pomoc a ďalšie

Občan sa uchádza o sprostredkovanie zamestnania na úrade, v ktorého územnom obvode má trvalý pobyt. Občan, ktorý hľadá zamestnanie, môže požiadať o informácie o možnostiach zamestnania ktorýkoľvek úrad práce, soc. vecí a rodiny.

Ľudia so zdravotným postihnutím podľa zákona o službách zamestnanosti nemusia byť evidovaní na úradoch práce. Majú možnosť dobrovoľne sa na úrad prihlásiť ako uchádzači o zamestnanie.

Keď sa občan so zdravotným postihnutím prihlási na úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, vyplývajú mu z toho určité povinnosti uchádzača o zamestnanie.

Uchádzač o zamestnanie je ten kto, chce pracovať, môže pracovať a aktívne si prácu hľadá.

Na sprostredkovanie konkrétneho pracovného miesta nie je právny nárok. To znamená, že úrad Vám automaticky prácu nenájde, musíte sa aj vy snažiť, aby ste si prácu našli.

Pomoc pri hľadaní zamestnania pre občanov so zdravotným postihnutím umožňujú aj agentúry podporovaného zamestnávania a organizácie občanov so zdravotným postihnutím.

Agentúra podporovaného zamestnávania (APZ) je právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá poskytuje služby občanom so zdravotným postihnutím, dlhodobo nezamestnaným občanom a zamestnávateľom zamerané na uľahčenie získania zamestnania alebo na udržanie zamestnania alebo na uľahčenie získania zamestnanca z radov občanov so zdravotným postihnutím a dlhodobo nezamestnaných občanov (ďalej len „podporované zamestnávanie“).

Na Slovensku bolo ku dňu 31. januára 2011 registrovaných 58 agentúr podporovaného zamestnávania. Zoznam sa nachádza na internetovej stránke www.upsvar.sk.

Organizácie občanov so zdravotným postihnutím, ktoré poskytujú služby špecializovaného poradenstva alebo základného poradenstva, pomáhajú občanom so zdravotným postihnutím pri orientácii na trhu práce. Zoznam organizácií rôznych druhov zdravotného postihnutia, ktoré sú členmi NROZP v SR, sa nachádza na internetovej stránke www.nrozp.sk.

Kde hľadať informácie a pomoc?

INTEGROVANÝ SYSTÉM TYPOVÝCH POZÍCIÍ – bezplatný pomocník pre všetkých na trhu práce je prehľadná sústava informácií o aktuálnom svete práce. Pomáha zorientovať sa na trhu práce a vyhľadávať zamestnanie s ohľadom na zdravotné obmedzenie uchádzača o zamestnanie.

INŠTITÚT PRACOVNEJ REHABILITÁCIE – poskytuje komplexnú sociálnu a pracovnú rehabilitáciu a pomáha osobám so zdravotným postihnutím uplatniť sa na trhu práce. Poskytuje poradenské, informačné a konzultačné služby, testovanie zvyškového pracovného potenciálu uchádzača o zamestnanie, vzdelávanie, rekvalifikáciu.

**Inštitút pre pracovnú rehabilitáciu občanov
so zdravotným postihnutím**

Internetové prehliadače práce ako je www.profesia.sk a pracovné agentúry sprostredkujúce zamestnanie.

Jednoduchým spôsobom hľadania zamestnania sú internetové prehliadače práce s aktuálnymi pracovnými ponukami a možnosťami zaregistrovať uchádzača o zamestnanie, ktorý má zdravotné postihnutie. Databáza uchádzačov o zamestnanie so zdravotným postihnutím umožňuje zamestnávateľom, ktorí majú záujem zamestnať osobu so zdravotným postihnutím, nájsť si vhodného zamestnanca.

Prečo zamestnať zamestnanca so zdravotným postihnutím?

Ľudia so zdravotným postihnutím sú rovnako kvalifikačne zdatní, spoľahliví a zodpovední ako zdraví zamestnanci.

Spektrum zdravotných postihnutí je veľmi rôznorodé a do značnej miery individuálne, preto **očakávania obmedzení vyplývajúcich zo zdravotného postihnutia môžu byť úplne iné ako skutočnosť**.

Príkladom toho sú ľudia so zrakovým postihnutím, ktorí sú veľmi dobrí pri práci s informačnými technológiami. Na druhej strane, ak má niekto napr. problém so sluchom, je úplne alebo čiastočne nepočujúci, neznamená to, že môže pracovať v hlučnom prostredí vo výrobe.

Veľký hluk im môže spôsobiť stratu zostatku sluchu. Uplatnenie osôb s telesným postihnutím nie je obmedzené len na bezbariérový prístup, plnohodnotnými zamestnancami môžu byť aj keď budú pracovať napr. z domu.

Povinný podiel alebo náhradné plnenie.

Zamestnávateľa zamestnávajúci nad 20 zamestnancov majú povinnosť zamestnávať 3,2% zamestnancov so zdravotným postihnutím (aspoň jedného). Ak tak neurobia, musia zaplatiť do 31. marca nasledujúceho kalendárneho roka úradu práce, soc. vecí a rodiny za každého občana so zdravotným postihnutím odvod vo výške 0,9 násobku celkovej ceny práce.

V prípade ak zamestnávateľ nevie nájsť vhodného uchádzača o zamestnanie so zdravotným postihnutím, je možné využiť tzv. náhradné plnenie – zadanie zákazky chránenej dielni alebo chránenému pracovisku vo výške 0,8 násobku celkovej ceny práce.

Výhoda!!!

Tovar alebo služba, ktorá sa využije pre ďalšiu výrobu, je viac ako poplatok odvedený na úrad práce, soc. vecí a rodiny. Zamestnávateľ ušetrí 0,1 násobok ceny práce, čo je cca. nad 100,- €. za jedného ne-zamestnaného zamestnanca so zdravotným postihnutím.

Chránené dielne a pracoviská ponúkajú množstvo tovarov a služieb, ako napr. grafické práce, kancelárske vybavenie, prekladateľské, účtovnícke práce, pracovné oblečenie, služby informačných technológií, catering, prvovýroba pri spracovaní súčiastok, a množstvo ďalších služieb. Zoznamy chránených dielní sa nachádzajú na internetovej stránke www.upsvar.sk.